

Helsingin kaupunki
Sosiaali- ja terveystieteiden virasto

Palvelut uudistuvat

Sosiaali- ja terveystieteiden viraston tiedotustilaisuus 29.8.2014

Palvelut vuonna 2030

1. Tilaisuuden avaus
Sosiaali- ja terveyslautakunnan puheenjohtaja Maija Anttila
2. Uudistuksen lähtökohdat ja tavoitteet
Vs. virastopäällikkö, osastopäällikkö Hannu Juvonen
3. Terveys- ja hyvinvointikeskus – uutta toimintamallia kokeillaan Kalasatamassa
Osastopäällikkö Hannu Juvonen
4. Perhekeskus – lapsiperheiden palvelut saman katon alla
Osastopäällikkö Pia Sutinen
5. Monipuoliset palvelukeskukset – palveluja ikääntyneille ja monisairaille
Palvelualueen johtaja Seija Meripaasi
6. Keskustelua ja kysymyksiä

Miksi uudistusta tarvitaan?

- Asiakkaiden ja potilaiden tarpeet ja odotukset muuttuneet
- Ikärakenteen muutos yhdistettynä kiristyvään kuntatalouteen

Uudistus on jo alkanut

- Sosiaali- ja terveystoimi yhdistetty hallinnollisesti 2013
 - Kansallinen sote-ratkaisu keväällä 2014
 - Seuraava vaihe palvelujen yhteensovittaminen asiakkaiden tarpeiden mukaisesti
- > Haastava uudistus, mutta se kyetään toteuttamaan yhdessä ammattitaitoisen henkilöstön kanssa

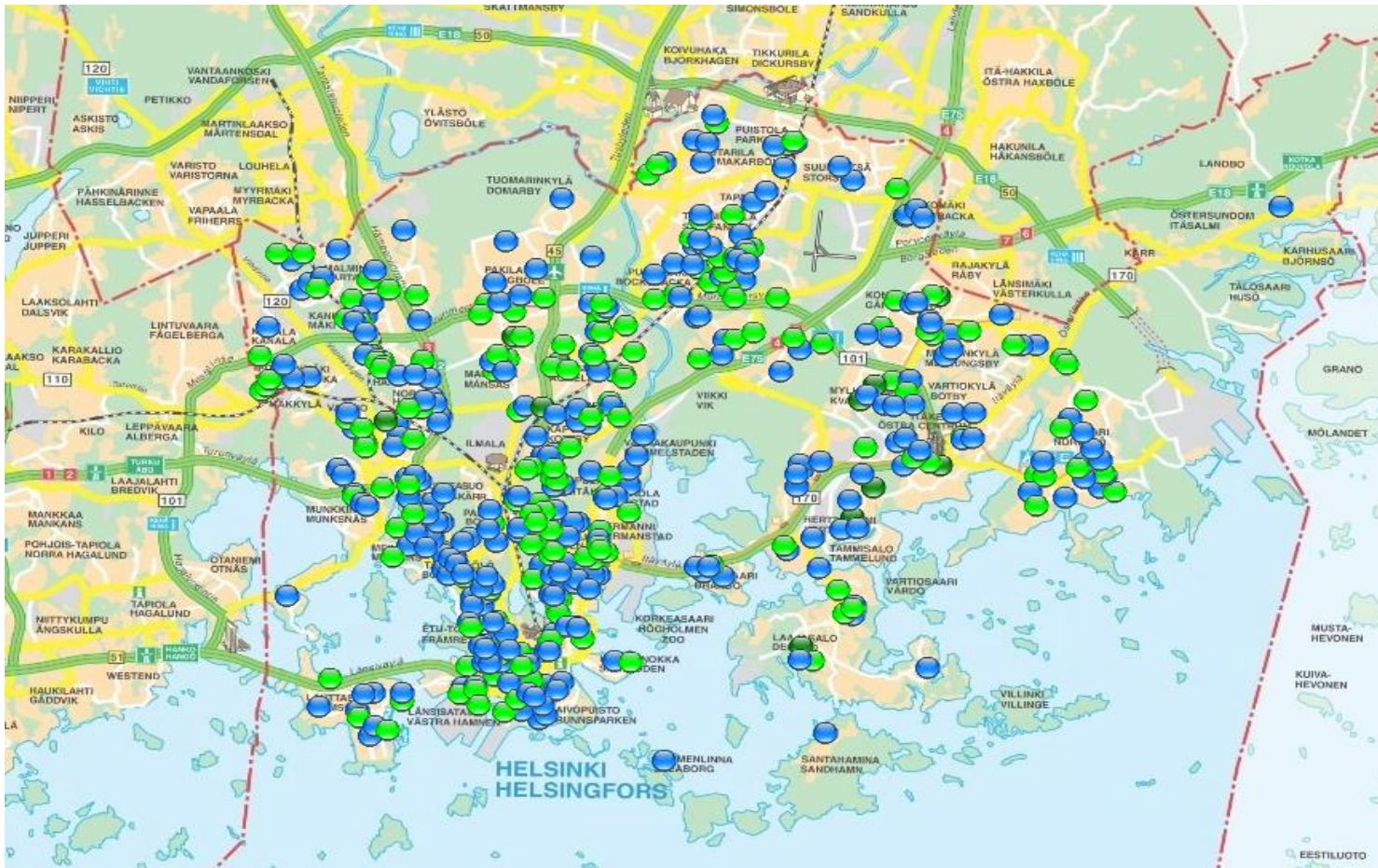
Lautakunta linjasi uudistusta 20.8.2013

- Lähtökohtana sosiaali- ja terveyspalvelujen yhteensovittaminen ja muuttuvat asiakastarpeet
- Suunniteltava sosiaali- ja terveydenhuollolle selkeä yhteinen toimintamalli
- Suunnitelmaan sisällytettävä perhekeskusmalli, lähipalvelut vs. keskitetyt palvelut sekä koti- ja itsehoito
- Otettava huomioon joukkoliikenneyhteydet, kasvavat palvelutarpeet ja muuttuva lainsäädäntö

Sosiaali- ja terveystoimen nykyiset palvelupisteet

Miten palveluverkon suunnittelu on edennyt?

- Eri ammattilaisista koostuneet ryhmät ovat valmistelleet esitystä
- Koko henkilöstö voinut esittää näkemyksiä
 - Intranetin palveluverkkosivusto ja kommenttipalsta
 - Yhteistoimintakokoukset (yhteensä 218)
 - Tiedotus- ja keskustelutilaisuudet (20.8. ja 21.8.)
- Aukkailta on pyydetty ja koottu näkemyksiä
 - Kaikille avoin verkkokysely ja lapsiperheiden verkkopaneeli
 - Vanhusneuvoston, vammaisneuvoston ja palvelutalojen asiakasraatien lausunnot
 - Kuntalaisten adressit
 - Sosiaalisen median keskustelun koosteet
 - Helsingin sote-palvelut vuoteen 2030 -verkkosivut (palautteenantoon mahdollisuus)

-> Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää (2.9. ja 23.9.)

Ehdotettu palvelukokonaisuus rakentuu kolmesta toimintamallista

1

Terveys- ja
hyvinvointikeskukset

2

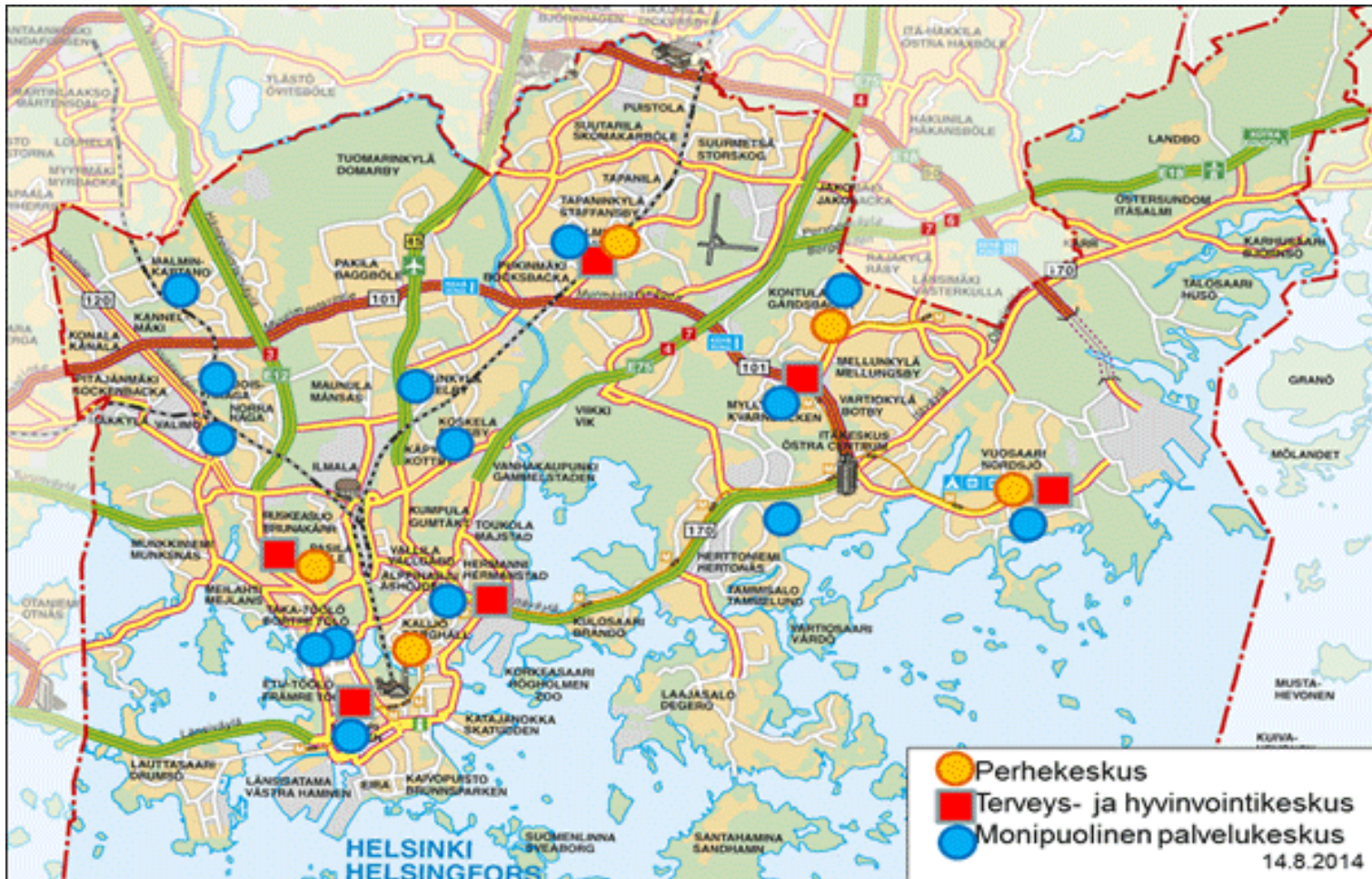
Perhekeskukset

3

Monipuoliset
palvelukeskukset

Visio 2030

Helsingin kaupunki
Sosiaali- ja terveystieteiden virasto

Terveys- ja hyvinvointikeskus – uutta toimintamallia kokeillaan Kalasatamassa

Terveys- ja hyvinvointikeskuksen palvelut

- Terveysaseman vastaanottopalvelut täydennettynä mielenterveys- ja päihdepalveluilla ja sosiaalipalveluilla

Sisältää mm.

- Lääkärin ja terveydenhoitajan avosairaanhoidon vastaanottopalveluja
- Psykiatria- ja päihdepalveluja
- Aikuisten kuntoutuspalveluja
- Suun terveydenhuollon palveluja
- Ikääntyneiden palveluohjausta
- Nuorten ja aikuisten sosiaalityön ja sosiaaliohjauksen palveluja
- Tukipalveluja (esim. laboratoriopalveluja)

Missä terveys- ja hyvinvointikeskukset voisivat sijaita?

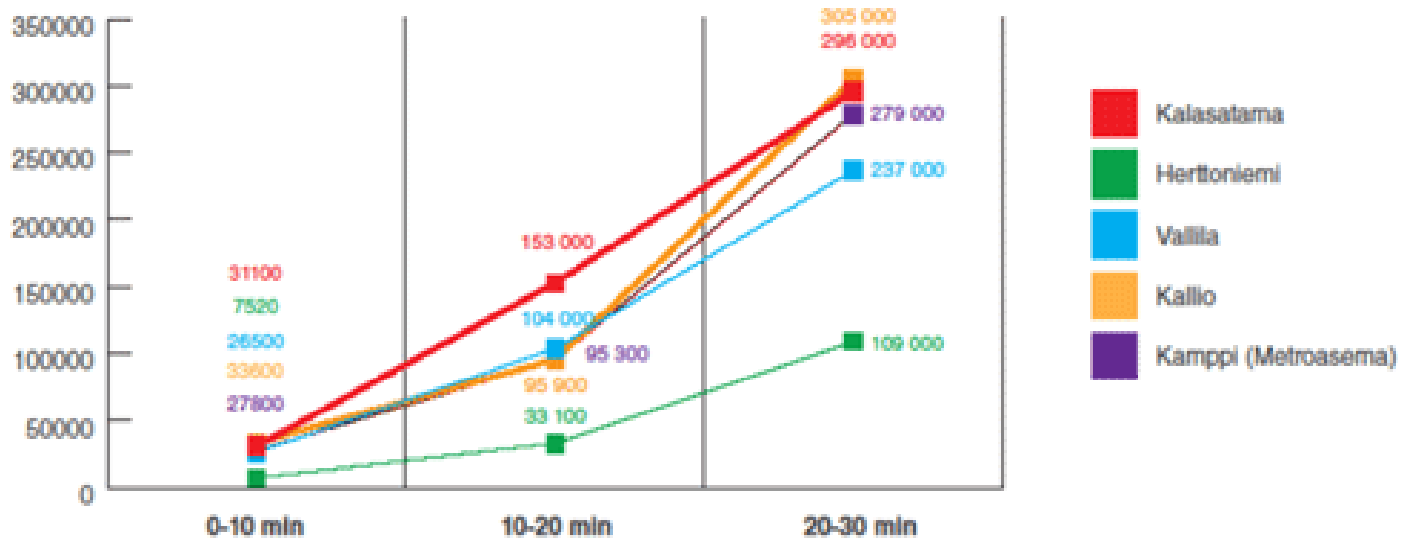
- Etelän terveys- ja hyvinvointikeskukset: Kalasatama ja keskustan alueella (etsitään tiloja ydinkeskustasta)
- Lännän terveys- ja hyvinvointikeskus: mahdollisesti Laakson sairaala-alue
- Pohjoisen terveys- ja hyvinvointikeskus: Malmin sairaala-alue
- Idän terveys- ja hyvinvointikeskukset: Myllypuro ja Vuosaari

Terveys- ja hyvinvointikeskusta kokeillaan Kalasatamassa

- Valmistuu 2018
- Kalasatamaan mahdollista sijoittaa mm. Kallion, Vallilan ja Herttoniemen terveysaseman palvelut
- Sijaitsee liikenteen solmukohtassa

Matka-aika palvelupisteisiin julkisilla kulkuvälineillä

Kuntalaisten näkemykset terveys- ja hyvinvointikeskuksesta

- + Parempaa palvelua ja hoitoa yhdellä asiointikerralla.
- + Paremmat sähköisen ja etäasioinnin mahdollisuudet.
- + Pitkät aukioloajat ja keskitetty ajanvaraus, jolloin vapaan ajan voisi saada joustavasti mistä tahansa keskuksesta.

Kuntalaisia mietityttivät seuraavat asiat:

- Terveyspalvelujen (lääkäri, terveydenhoitaja ja näytteenotto) tulisi olla lähipalveluja ja lähellä kotia.
- Sairaana/vanhana ei jaksaa liikkua ja matkustaa.

Helsingin kaupunki
Sosiaali- ja terveystieteiden virasto

Perhekeskus – lapsiperheiden palvelut saman katon alle

Miksi perhekeskuksia kehitetään?

- Yhä useampi perhe tarvitsee ja hakee tukea
 - Lapsiperheissä hyvin erilaisia elämäntilanteita ja yhä suurempi osa ohjautuu raskaiden erityispalveluiden asiakkaaksi
 - Lastensuojelun asiakasmäärät kasvaneet, nyt 11% kaikista lapsista
 - Nykypalvelut hajallaan eri puolilla kaupunkia
- Apua koko perheelle yhdestä paikasta
 - Tuki lasten ja nuorten arkeen, esimerkiksi tietyt lasten terveystarkastukset päiväkodissa
 - Lähtökohtana entistä parempi mahdollisuus ehkäistä ongelmia ja auttaa lapsiperheitä

Perhekeskus

Erityinen tuki, kuten kasvatus- ja perheneuvonta, lastensuojelun palvelut

Varhaisen tuen palvelut, kuten kotipalvelu, neuvolan perhetyö ja psykologipalvelut,

Kaikille avoimet palvelut, kuten äitiys- ja lastenneuvolat ja perhevalmennus

Perhekeskuksessa on moniammatillista osaamista perheen ja vanhemmuuden tueksi

Tuki tuodaan perheen luokse poislähtettämisen sijaan

Mitä palveluja suunniteltu perhekeskukseen?

- Äitiys- ja lastenneuvolan terveydenhoitajan ja lääkärin palveluja
- Suun terveydenhuollon palveluja
- Lapsiperheiden kotipalvelua
- Lapsiperheiden perhetyötä
- Neuvolan psykologipalveluja
- Kasvatus- ja perheneuvonnan palveluja
- Terapiapalveluja (puhe-, fysio- ja toimintaterapiapalveluja)
- Lastensuojelun alkuarvioinnin, avohuollon sosiaalityön ja perhetyön palveluja
- Lasten pitkäaikaissairauksien hoito sekä kuntoutuspalvelut

Osa lähipalveluista tarjotaan lapsiperheiden asuinalueilla ja sähköisenä palveluna

Näitä voisivat olla esimerkiksi:

- a. Tietyt määräaikaisten terveystarkastukset **päiväkodeissa**
- b. Raskaana olevien ja alle 1-vuotiaiden lasten terveystarkastukset **lähineuvolavastaanotoilla**
 - Esim. asuinalueilla, joista hankalat kulkuyhteydet perhekeskukseen tai muuten riski jäädä pois palveluista
- c. **Kotikäynnit** (mm. raskauden aikana tietyille riskiryhmille ja ensisynnyttäjille)
- d. **Verkossa 24/7** tarjottavat palvelut (esim. ajanvaraus, itsehoidon tuki)

Perhekeskuspilotin yhteydessä asiakkaan luo vietävien palvelujen suunnitelmaa tarkennetaan

Missä perhekeskukset voisivat sijaita?

- Etelän perhekeskus: Kallio (Toinen linja 4)
- Lännen perhekeskus: Laakson sairaala-alue
- Pohjoinen perhekeskus: Malmin virastotalo
- Idän perhekeskukset: Kontula ja Vuosaari

Perhekeskuksen kokeilun valmistelu

- Valtuusto edellyttänyt kokeilua
- Suunnitelma lautakuntaan marraskuussa 2014
 - Valmistellaan kahta vaihtoehtoa:
 - 1) Kallion terveysaseman tiloihin 2015
 - 2) Kallion terveysaseman tiloihin niiden vapauduttua terveysaseman käytöstä 2018
- Perhekeskus on pohjoismainen innovaatio

Kuntalaisten näkemykset perhekeskumallista

- + Huomataan ehkä paremmin perheiden hätä ja voidaan tarjota apua.
- + Terveystarkastus olisi toimiva päiväkodissa.

Kuntalaisia mietityttivät seuraavat asiat:

- Neuvolapalvelujen tulisi pysyä lähellä kotia.
- Miten julkinen liikenne voisi palvella paremmin lastenvaunujen kanssa matkustavia? Kulkuneuvoihin mahtuu vain rajallinen määrä vaunuja.
- Jos omat voimavarat ovat vähäiset, niin estävätkö etäisyydet palvelun käytön?

Helsingin kaupunki
Sosiaali- ja terveystieteiden virasto

Monipuolinen palvelukeskus – toimiva palvelu

Miksi monipuolisia palvelukeskuksia kehitetään?

- Ikääntymispoliittisissa linjauksissa korostuvat
 - kotona asumisen tukeminen
 - erilaiset ikääntyneiden asumisvaihtoehdot
 - asumisen ja hoidon erottaminen toisistaan
 - yhteisöllisen asumisen mallit
 - laitospolttisesta hoidosta luopuminen
- Aging in Place – ikääntyneen ei tarvitse välttämättä muuttaa palvelutarpeen muuttuessa

Mitä palveluja suunniteltu monipuoliseen palvelukeskukseen?

- Palvelukeskustoiminta ja päivätoiminta
- Ikääntyneiden sosiaali- ja lähityö
- Omaishoidon toimintakeskus
- Arviointi- ja kuntoutustoiminta
- Lyhytaikainen osavuorokautinen ja ympärivuorokautinen hoito
- Pitkäaikainen ympärivuorokautinen tehostettu palveluasuminen tai laitoshoido

Lisäksi

- Ikääntyneiden avosairaanhoidon ja suun terveydenhuollon palveluja
- ikääntyneiden mielenterveys- ja päihdepalveluja
- Kuntoutuspalveluja (fysioterapia, toimintaterapia, puheterapia)
- Muiden hallintokuntien, järjestöjen ja vapaaehtoisten toteuttama toiminta merkittävässä roolissa

- Osa palveluista myös alle 65-vuotiaille

Missä monipuoliset palvelukeskukset sijaitsevat – tarvitaanko vielä lisää?

- Etelän monipuoliset palvelukeskukset: Kamppi, Kinapori, Kivelä (jatkossa Marian sairaala-alue tai muu korvaava alue), Koskela ja Töölö
- Lännen monipuoliset palvelukeskukset: Riistavuori, uutena Mariankoti sekä Kannelmäki/Malminkartano
- Pohjoisen monipuoliset palvelukeskukset: Kustaankartano ja Syystie
- Idän monipuoliset palvelukeskukset: Kontula, Myllypuro ja Roihuvuori ja uutena Vuosaari

Kuntalaisten näkemys monipuolisista palvelukeskuksista

- + Palvelukeskusten kehityssuuntaa pidettiin hyvänä, erityisesti niihin integroituja sosiaalityön ja terveydenhuollon palveluja.
- + Arvostettiin lähipalveluna ja toimipisteitä toivottiin lisää erityisesti Itä-Helsinkiin.
- + Toivottiin kehittyvän alueellisiksi palveluohjauspisteiksi, joista saa helposti apua ja neuvontaa.

Kuntalaisia mietityttivät seuraavat asiat:

- Miten kuljetuspalvelut tai julkinen liikenne järjestetään palvelukeskuksiin?
- ”Monipuolista” ei pidetty hyvänä terminä.

”Tulit juuri oikeaan paikkaan. Miten voin auttaa?”